

Л.Л. Сушенцева, д-р пед. наук, доц. (НУ «Львівська політехніка», Львів)
О.М. Ієвлєв, канд. техн. наук, доц. (НУ «Львівська політехніка», Львів)

ПІДГОТОВКА АСПІРАНТІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)» НА ОСНОВІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

Бурхливий розвиток інформаційних технологій, зменшення кількості робочих місць на традиційних виробництвах, імміграція кваліфікованих фахівців веде до підвищення конкуренції на ринку праці, зникнення (або зміни сутності) традиційних професій (фасувальники, кондуктори, листоноші та ін.) і необхідності підготовки (перекваліфікації) наявних робітничих кадрів, особливо за новими спеціальностями і профілями (інтернет-коуч, копірайтер, вебмастер та ін.).

В умовах інтеграції системи освіти в європейський простір пошук шляхів вирішення, пов'язаних з цими явищами проблем, є нагальним завданням для молодих науковців – здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (аспірантів) зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», підготовка яких із 2016/17 н.р. буде здійснюватися відповідно на нових вимог.

Освітньо-наукова програма підготовки аспірантів спеціальності (освітня складова – 60 кредитів), яка розроблена у Львівській політехніці, передбачає надання спеціальних знань та професійну підготовку у сфері професійної освіти, необхідних для проведення наукового дослідження і подальшої науково-педагогічної діяльності.

Ґрунтуючись на компетентністному підході програма передбачає формування в аспірантів:

- *інтегральної компетентності* (здатність аналізувати, розв'язувати та розробляти складні методологічні проблеми та практичні завдання під час професійної діяльності у галузі професійної освіти),

- *загальних компетентностей* (наприклад, здатність здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел);

- *фахових компетентностей* спеціальності (наприклад, здатність розв'язувати комплексні завдання з проблем методики формування змісту освіти і фахових дисциплін).

Формування загальнонаукових компетентностей (та універсальних навичок дослідника) передбачається під час вивчення 6 дисциплін (27 кредитів), а фахових компетентностей – 4 дисциплін (15 кредитів), які складають обов'язкові компоненти освітньої складової програми.

Реалізація програмних результатів навчання передбачає набуття: *знань* (наприклад, знання теоретико-методологічних основ та категоріального апарату професійної педагогіки); *умінь* (наприклад, володіння вміннями формування професійної мобільності майбутнього фахівця); *комунікації* (наприклад, уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні інструменти і технології для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій); *автономії та відповідальності* (наприклад, здатність виявляти професійну мобільність та адаптуватись до нових ситуацій і приймати відповідні рішення).

Наукова складова освітньо-наукової програми традиційно передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Потребують додаткового розгляду питання: формування загальнонаукових (та універсальних навичок дослідника) і фахових компетентностей під час вивчення дисциплін вибіркової компоненти освітньої складової програми (3 та 12 кредитів, відповідно); формування загальнонаукових/фахових компетентностей – під час вивчення дисциплін, які призначені для формування фахових/загальнонаукових компетентностей; організація вивчення дисципліни за вільним вибором студента (3 кредити) у межах університету, країни або за кордоном.

УДК 378.014.242

О.Г. Терешкін, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

МОТИВАЦІЙНІ АСПЕКТИ МОБІЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Всі завдання, поставлені в Болонській декларації, спрямовані на перетворення Європи в найбільш конкурентоспроможну економіку, а освіту в країнах Європейського Союзу – в світовий еталон якості. Реформування в європейських країнах структур вищої освіти передбачає їх зближення за умов збереження фундаментальних цінностей і традицій в освіті, що склалися в кожному з них. Учасники Болонського процесу зобов'язані виконати ряд умов: ввести багаторівневу систему вищої освіти; заохочувати мобільність студентів; здійснювати спільні освітні програми та практикувати видачу подвійних або спільних дипломів по завершенню навчання.